

MAGYAR
PAPI EGYSÉG

5.szám

T a r t a l o m j e g y z é k

Varga László SJ:Hunya Dániel	1
Krónikás:A magyar Egyház egy esztendeje	4
A königst.kongr.magyar megbeszélései	8
Papi lelkiyakorlatok Königsteinben	11
Két fontos kongr.határozat(Königst.Ass)	12
Magyar zarándoklat Máriacellbe	13
Tóth Béla:Rövid beszámoló a m.egyetemisták helyzetéről	14
Magyar egyetemisták és középiskolások	16
Magyar kispapok Európában	17
Főlelkészek megbeszélése Ibkbán	17
Halottaink	17
Sinkó Ferenc:Egy fiatal élet áldozata (Renkey Miklós SJ)	19

Magáról sohasem beszélt, azért nehéz lesz megtudni, hogyan hivta meg Jézus belső munkatársai közé. Szegeden tanulta a bölcseletet, aztán Pécsre került és az intézetben a kicsinyek szakaszát bízták rá. Az erős hajszát nem sokáig bírta és gyöngye teste megroppant a teher alatt. Attól kezdve nem hagyta el többé a betegség. A hittudományt jórészt magánúton végezte, mert az innsbrucki éghajlatot sem bírta. Akkor nyílt meg a szegedi papnevelő és annak lett lelki vezetője. Visszatért az Alföldre, ahonnan származott és annak az oriási mezőnek nevelt új pásztorokat.-- P. Stufler Innsbruckban még évek múlva is emlegette kivételes tehetsége miatt. Ha tudományos pályán marad, kétség nélkül nagyot alkotott volna. Szenvedélye volt a gondolkodás: rendszeresen tanulva a dolgok lényegéig hatolni. Jól tudta, a lelki vezetés első sorban művészet de tudomány is lell hozzá és ennek minden részletében bámulatosan járatos volt. Sokszor szinte megdöbbenett, mennyire élesen és szabatosan dolgozott az értelme és milyen könnyedén boncolta föl a nehéz kérdéseket. Szellemének ereje még azt is lenyűgözte, aki eleve vitatkozni akart vele. Ragyogóan megmutatta, mit ér a magyar fej, ha kellően kiművelik, csak homok alá ne temesse a balsors viharja.

Szemének és szavának fénye mögött szinte eltűnt a törekeny teste. Amíg egészséges volt, föltűnés nélkül, de könnyörtelenül törte a testét korbáccsal, imával és munkával. Az asztalnál csak csipegette az ételt, mint a madár, ám ugyanakkor igen vidáman tudott nevetni a jó tréfához. A könnyed társalgásban sem mondott fölösleges szót, azonban igen hálás hallgatója volt másoknak. Csupa fagyelem volt az egész lényé, pedig a szívében tűzvész lobogott és azért kellett kazánban tartani, hogy csak munka, szolgálat és szenvedés legyen belőle. Nem hiába viselte a proféta nevét, hasonlított is hozzá. Belső viharzását csak a bölcsesség zabolázta, mert az ostoba élet ellen lázongott egész valója. A jogtalanság és erkölcsi renyhesség látása állandóan kinozta és a gyötrellem nem egyszer kicsapott belőle és akkor félelmesen megrázo volt őt hallgatni. Ilyenkor tűnt ki, hogy az ország egyik nagy szonoka lett volna, ha egészsége engedi, de Isten másnak szánta.

Tiszántuli községből származott, azonban modora és beszédje ezt egyáltalán nem árulta el. Annál inkább megvolt benne a magyar paraszt ősi jozansága és pontosan ismerte az alföldi faluk meg a tanyak lelki világát: azért is tudta pontosan milyen papság kell annak a népnek

Szellemének és akaratának ereje előtt szinte ellenállás nélkül hajoltak meg tanítványai, mivel állandóan érezték, hogy ő csak a magyar nép szolgája és szentje akar lenni és elnyüvi magát az isteni napszám-ban. Akármilyen fáradt volt, mindenkit mosollyal fogadott. Maga volt a hivo szivesség, pedig ez sokszor nagy áldozatba került neki, de ezt csak az tudta, aki betegségeit ismerte. Jézus megbizottjának tudta magát, azért fogadta minden hívét Jézus finomságával és kedvességével. Ez lényegesen több volt mint az udvariasság, mert minden látogató érezte, hogy fontos valaki a Pater szemében. A lelket látta és kereste a másokban, azt a szívet, melyen Jézus vére piroslik. Jellemző, hogy tanítványai nem igen beszéltek arról, miként kezelte őket. Jól kidolgozott módszere volt, azonban elveit nem fejezte ki erős mondatokban, vagyis mindenkit egyénisége szerint irányított s azért iparkodott kispapjait tüzetesen megismerni. Maga tudos természet volt, de nem akart tudosokat nevelni, hanem a személyiség magját, a szívet és akarást ültette át Jézusba. Valami különös csönd volt abban a lelki műhelyben, melyet ő Szegeden te-

remtett, mivel nem magához láncolta tanítványait, ellenben kézen fogva Jézushoz vezette őket. Így került el a zátonyt, mely a gazdag szellemet fenyegeti és munkáját meghiusítja. Azért is volt nagy apostol, mert csak vezető akart lenni, aki Jézus közelébe segít, maga pedig árnyékban marad, mint tökéletes szolgálóhoz illik. Más szóval a vele folytatott társalgás a kápolnában folytatódott, tehát bevezetés volt ahhoz, amit Jézus maga mondott a léleknek, akit a Pátet hozzá irányított. Mélyen megértette, hogy komoly apostol csak az lehet, aki mindig szegény szolgának tudja magát az emberek előtt is, habár lelke minden kincsét rájuk pazarolja. Ez is mutatja, milyen mélyen fölfogta és gyakorolta a kereszténység lényegét. Folyton csak azt kereste, hogy Jézus éljen és működjön a lélekben, aki az ő kezére bízta magát, tehát szívósan sürgette, hogy tanítványa keményen törje magát és elsősorban akarátát hajlitsa föltétlenül Jézus hatalmába. Ebben volt Pater Hunya eredményeinek titka, ez volt legfőbb tehetsége és a többi mind ennek szolgálatában állt, mint egészítő kellék.

Nem csoda tehát, hogy a papi fiataltság egy idő múlva megérezte benne a hivatott mestert és egyre többen rajzoltak hozzá, aki egyáltalán nem kereste, hogy vezér és népszerű nagyság legyen.

Amikor már valóságos mozgalom lett e rajzásból, a kispapok egysege és a Papi Lelkiség köre, ő akkor is a háttérben maradt és e finom művészet növelte olyan gyorsan a társaságot. Mindenki látta, ez az ember nem tartja magát fontosnak, mert neki csak egy célja és álma volt: Jézus gyönyörű kertje Legyen Magyarország. Akkoriban valóságos szállóige lett nálunk a kertország eszméje, melyet tehetséges író vetett a közvéleménybe a toll minden varázsával. A pap és az író két sikon mozogtak, de nem egymás ellen, sőt szépen egymásba kapcsolódott a két látás. Ez is mutatja, milyen emelkedőben volt akkor a magyar szellem és ma boldogító ujság bontakozna az országban, ha nem zudul ránk keletről a végzet. Csak a jövő fogja megmutatni, miért történt így, mert a tény maga olyan kérdés, mely előtt megbénul a gondolat.

Pater Hunya legfőbb titkát nem ismerjük és aki tud róla, nem beszélhet. Pecsételi ajkát a hivatal szentsége. Egyenlőre nem tudjuk milyen volt a Pater imádsága. Annyi bizonyos, fiatal éveiben sok vigasztalást kapott és a kegyelem édességét nem volt képes egészen elrejteni az imádság és mise alatt. Aki közelében térdeltek, eléggé látták, mi történik a lelkében. Bármennyire uralkodott magán, az isteni látogatás öröme kis jelekben mégis megnyilvánult.

Nem sokára aztán a szenvedés kohójába került és minden éjszakán átment a lelke és bizonyára ennek megfelelő kegyelmekben is részesült, ám ennek semmi nyomát sem mutatta. Egész élete volt a rendkívüli barátság főbizonyossága, mellyel Jézus megajándékozta. Teste, lelke az Istenben lakott, véglegesen gyökeret vert a Végtelenben pontosan úgy mint a választottak példáiból tudjuk. Azt elárulta néha, hogy a kegyelem finom rezdüléseit szemesen figyelte megában és folyton a belső hangra ügyelt, mely Jézus barátait vezérli a földi éjszakában. Hosszu éveken át nem volt képes ágyban pihenni, a karosszékekben nyugtatta elkinzott testét: az volt az éjjeli kinpadja, nappal meg a munka és az Egyház gondja. Minden bizonyal időnkint meglepte szívét a fönséges ünnep, melyet csak Iste bizalmasa ismer, gyébként azonban a jelek szerint a száraz imádság kenyerén élt, mint Kis Teréz.

A hangsúly nála az akaraton volt, azzal kereste Istent első sorban, de nem tudjuk, milyen volt az a személyes kép, melyben őt látta. Ez a leki ember igazi titka, melyet Isten maga közöl vele fokozatosan, amint kialakítja benne saját képmását. A lényeg ugyan mindenütt ugyanaz, csak az a kérdés, Isten jellemének melyik vonása tűnik ki jobban az egyikben, mint a másikban. Számos megnyilatkozásából azt

sejtjük, a Páter látása Istenről sokban hasonlított ahhoz, melyet Ágostonnál találunk: a végtelen szeretet, aki egyszersmind a világnak és Egyházának félelmes bírója. Azért is mondták nem egyszer: Hunya sötétben lát és keményen ítél, ám ez is mutatja, micsoda mélységben járt a szelleme és mennyire Isten volt neki minden.

Azt persze nem tudjuk, merre vezette Jézus az utolsó években. Az ellensége is megdöbbenne, ha tudná, mekkora volt e nagy-szenvedő belső sirása az Egyház vergődése és veszteségei miatt. Mi ezt a távolból még sejteni is alig merjük.

Páter Hunya sokáig ment a Golgotára. Elképzelni is dermesztő ekkora keresztjárási utat. Pogány nézés szerint teljes csöndnek látszik e kivételes szellem sorsa, hiszen beteljesült rajta is a magyar élet iszonyu törvénye: Tenni nem, de halni volt esély.

Látszólag minden porrá lett, amit az ifju álmodott, a férfi tervelt és alkotott. Aki azonban Jézus módszerét ismeri, abban valami öröm dereng a szegedi sirhant előtt, mert ime a szántóvető maga is a tisztai talajba került, hogy áldott pusztulása új termés ígérete legyen, mert Jézus így szokta ezt tenni minden barátjával, akit erős nemzedék atyjának választott.

Talán már is sokan vannak, akik hozzá imádkoznak amugy szépen csendben, amíg Isten meg nem szólal a magyar temetők fölött.

+++ ++++

P. Varga László S. J.

....Szomorúan írom, hogy a jó Hunya atya meghalt. Hosszasan betegkedett, már 1951 óta. Tudtuk is, hogy közel van halála. Mégis fájdalommal érezzük, hogy motmár őt is elvesztettük..... Így kezdődik a hazai levél tanítványaitól.

Majd negyed századon keresztül a szegedi szeminárium spirituális és nevelési a kanadai csonka váradi, szatmári, kassai, rozsnyói egyházmegyék papjait. Ő a PAPI LELKISÉG alapítója, mely nem csak magyar, de világviszonylatban is egyedül álló kezdeményezés. A papi egység nagy apostola. Az ő nagy munkáját próbáljuk mi itt tovább folytatni emigrációs viszonylatban.

Az apostoli tűz betegsége alatt is lángol benne. Papjai állandóan jönnek hozzá rekollekcióra. Ő hitet, reményt, erőt, tanácsot ad minden nehéz helyzetben.

A rendszer érzi a beteg Páter oriási hatását. Miatta nem bír a papokkal. Betegen is bebörtönzi. Vasmiderben van. Se állni, se feködni nem tud csak ülő helyzetben szenved. És a jó Isten csodálatos kegyelme átsegíti a börtön hosszú napjain is.

Erden hal meg, de hű tanítványai hazaviszik Szege dre és ott temetik el november 9 -én.

.....és folytatódik a hazai levél..... Temetésén ott voltunk Szegeden. Rád is gondoltunk a sírnál és mind a távollevő tanítványaira. Nevedben is imádkoztunk érte. Bár az Ő szent élete nem is folytatódhatott másutt mint egyenesen a Mennyországban.

+++++ +++++ +

A MAGYAR EGYHÁZ EGY ESZTENDEJE / 1956 nov.-1957 nov./.

MINDSZENTY JÓZSEF bíboros hercegprímás rövid cselekvési szabadságát felhasználta arra, hogy az otthoni egyházi élet egyik rákfenéjét orvosolja. A papi békemozgalom 11 emberét suspendálta és BUDAPEST azonnali elhagyását írta nekik elő. Egyedül Horváth Richárd nem engedelmeskedett a kardinális parancsának.

Más ordináriusuk is hasonló intézkedéseket fogantatosítottak, elmozdítva a békepapokat a vezető állásokból. A kormánybiztosok, az. u. n. "bajuszos püspökök" is elhagyták állomáshelyeiket. A hitoktatás óriási mértékben fellendült, általában 80-90, sőt - különösen a falukban - 100 %-ban is jelentkeztek a tanulók hittanra.

A kommunista hatalom fokozatos visszaállításával az Egyház elleni nyomás egyre nagyobb lett. Visszatértek a kormánybiztosok a püspöki hivatalokba, az állam nyomására kezdtek visszaszivárogni a békepapok, a hercegprímás úr intézkedéseit igyekeztek úgy beállítani, mintha azokat a Szentszék sem helyeselné.

Ennek az állításnak csattanós cáfolata volt a S. Congr. Concilii 1957. január 21-i rendelete, mely Horváth Richárdot névszerint kiközösítette; 36 volt békepapot pedig állásából elmozdítottaknak jelentett ki s egyben alkalmatlanoknak nyilvánította őket aulai, szemináriumi előjárói, teológiai tanári, kanonoki, esperesi tisztségekre, valamint BUDAPEST, a püspöki székvárosok és az esperesi kerületek székhelyeinek pléniáira plébánosnak.

Március folyamán Horváth Richárd feloldozásért folyamodik a Szentatyához. Annak hangsúlyozásával és kikötésével, hogy régi tevékenységét nem folytathatja, a feloldozást megkapja.

A kormány március végén törvényerejű rendeletet bocsájt ki, melyben az államtanács előzetes hozzájárulását írja elő mindazon kinevezéseknél, melyben az államtanács előzetes hozzájárulását írja elő mindazon kinevezéseknél, melyek az Apostoli Szentszék joghatósága alá tartoznak / püspöki, segédpüspöki stb. /, a művelődésügyi miniszterium előzetes hozzájárulását pedig a fontosabb egyházmegyei állások betöltésénél. Érdekes, hogy a kormányrendelet feltűnően hasonlít a S. Congr. Concilii fenthivatkozott rendeletéhez s nyilvánvalóan visszafordítása akar lenni a Szentszék intézkedésének.

Gyakorlatilag a Szentszék rendelete bizonyult az erősebbnek : az elmozdított békepapokat nem lehetett visszaültetni régi állásaikba. A kormány alkudozásokba bocsájtkozott a püspöki karral : az elmozdi-

tott 36 emberből csak 7 visszahelyezését kérelmezte a Szentszéktől. Az előterjesztett kérelmet a Szentszék nem találta teljesíthetőnek.

A "nagyon rossz" elkerülése végett a püspöki kar még is kénytelen volt tárgyalásokba bocsájtkozni a kormánnyal. Ennek eredményei :

a./ a püspöki kar április 10-i nyilatkozatában "bizalommal nézi a kormány törekvéseit, melyek a mult hibáinak felszámolására és a sérelmek orvoslására irányultak. Támogatja a kormányt a magyar nép jólétére irányuló törekvésében, hazánk s a világ békéjének előmozdításában".

b./ Ez utóbbi pont megvalósítása érdekében a püspöki kar május 24-i nyilatkozatában közli, hogy megalakítja az Országos Béketanács Kat. Bizottságát, a katolikus békemunkát pedig katolikus békeműben, az Opus Pacis-ban szervezi meg. Ennek szerepe átvenni és hangot adni az Országos Béketanács, illetve a Katolikus Bizottság által felvetett gondolatoknak.

A megállapodás, illetve a püspökkari határozat értelmében az eddigi papi békemozgalom június 5-én kimondta megszűnését és az Opus Pacis-ba való beolvadását.

Az Opus Pacis megalakításában a püspöki kart bizonyosan az a gondolat vezette, hogy ebben az egyházi keretben jobban tudja ellenőrizni és kilengésektől megóvni az elkerülhetetlen, mert az államtól forszírozott u.n. békemunkát, mely a multban sokszor szembehelyezkedett a püspöki kar állásfoglalásával. Nem hagyható azonban figyelmen kívül a másik igen nagy veszély, hogy ez által a püspöki kar kénytelen tolmácsává lenni a kommunista békepropagandának. Az Opus Pacis igen nehéz és kényes helyzetbe hozta a püspöki kart : Sikerült ugyan egyfelől véget vetni a békepapok és a Kereszt eddigi méltatlan és dicsőtelen szereplésének, de bizonytalan még, mennyire sikerül majd kivonnia magát abból a veszélyből, hogy a kommunista békepropaganda eszközévé válják. Az Opus Pacis július 25-i első ülése csak megerősít bennünket ez utóbbi aggodalomban. Az a tény, hogy Beresztóczy és társai az Opus Pacisban is vezető szerepet kaptak, hogy Beresztóczy magasztalólag beszélhetett az első ülésen a papi békemozgalom "eredményeiről", hogy Darvas József előadása után az értekezlet egyhangúan magáévá tette a colombói világ-béketanácsi határozatokat, elégséges arra, hogy hivatalos egyházi helyeken gyanakvással kísérik az Opus Pacis működését.

A kormány ismételten kifejezte azt a szándékát, hogy a békepapokat "megvédi" az Egyház "terrorjával" szemben. Ennek egyik megnyilvánulása az exkommunikált Horváth Richárd meghívása a parlamentbe. Ez a tény, valamint Beresztóczy Miklós május 10-i parlamenti beszédje, melyben

a kormánypolitikáját és munkáját "jóváhagyja" nagyban hozzájárult a S. Congr. Concilii július 17-én kelt rendelkezésének kibocsájtásához. A rendelet rámutat a 139. kánon 4. paragrafusára, mely a papi állástól idegennek jelenti ki a politikai szereplést és a képviselői mandátum elfogadását a papok részéről az egyházi előljárók engedélyétől teszi függővé. Ezzel kapcsolatban a rendelet megállapítja, hogy a magyar politikai helyzet a papoknak mindennemű politikai működéstől való távolmaradástól tanácsolja. Éppen ezért a S. Congr. Concilii megtiltja egyrészt, hogy magyar papok képviselői tiszt megszerzésére törekedjenek, másrészt pedig előírja, hogy a mandátummal rendelkező papok, a rendelet megjelenésétől számított egy hónapon belül, kiközösítés terhe mellett mondjanak le róla s a jövőben minden politikai működéstől tartozkodjanak. Két papot érint ez a rendelet: Beresztóczy Miklóst és Horváth Richárdot. Nem sikerült megállapítani, hogy Máté János volt veszprémi vikárius tagja-e még a parlamentnek vagy sem. Ha igen, akkor a rendelet őrá is vonatkozik.

A magyar kormány a rendeletet a magyar belügyekbe való beavatkozásnak minősítette, megtiltotta annak végrehajtását s súlyos következményeket helyezett kilátásba azok számára, akik a rendeletnek eleget tesznek.

A rendelet azóta életbe lépett, az érdekelteknek tudomására jutott s ennek alaján Beresztóczy Miklós és Horváth Richárd kiközösítettnek tekintendők. A legújabb hírek szerint Beresztóczy gyakorlatilag alávetette magát, egyházi funkciókat nem végez, Horváth Richárd viszont továbbra is folytatja a papi tevékenységét.

Hogy mekkora lehet a kormány nyomása az Egyházra, arra rávilágít az a tény, hogy minden szentszéki intézkedés ellenére a volt békepapok újból egyházi beosztásokat kaphatnak BUDAPEST-en. Kinevezésük formailag nem ütközik ugyan a szentszék rendelkezésébe, de nem is egyeztethető össze annak szellemével. Igen súlyos nyomásnak kellett tehát érvényesülnie, hogy ezek a kinevezések létrejöttek. Így Beresztóczy c. apát és Budapest Fő-utcai Szent Ferenc sebeiről nev. templom igazgatója lett, Mag Béla c. apát és a Ferenciek-tere templom igazgatója, Dr. Halász György a váci-utcai Szent Mihály templom igazgatója, Láng Alán a Szervita-téri templom igazgatója lett. Horváth Richárd már korábban kapott ugyanilyen beosztást.

- □ -

Ami a multhoz képest pozitívumot jelent, az a következő :

1./ A külföldről kapott papiroson szép számmal jelennik meg katolikus könyv, imakönyv, misszálé, Szentírás, Katekizmusok stb.

2./ A hitoktatás BUDAPEST-en kb. 10 %-kal emelkedett, vidéken még jobb. A beiratkozás elég liberális volt, igen nagy százalékban a szülők hanyagságán mulik a gyermekek távolmaradása a hitoktatásról.

3./ Igen élénkek voltak és nagyarányúak a zarándoklatok szeptember folyamán a különböző kegyhelyekre MÁRIAPÓCS-on pl. 20,000 szentáldozás volt. Általában a zarándokok 60 %-a járult a szentségekhez.

A börtönök, internálótáborok helyzete nagyon változó : ENDRÉDY VENDEL zirci apát, HAGYÓ KOVÁCS GYULA, CSÁVOSSY ELEMER SJ s mások kiszabadultak, mintegy 60-70 pap viszont letartóztatásban van. Megbízható hírek szerint a halálraítélt MINDSZENTI LÁSZLÓ-t nem végezték ki. BADALIK BERTALAN veszprémi püspököt HEJC-ére vitték, ahol PÉTERY JÓZSEF váci püspökkel együtt internálták. KISBERK IMRE székesfehérvári segéppüspök DUNABOGDÁNY-ban van internálva, három évig a községet rendőri engedély nélkül nem hagyhatja el. MINDSZENTY JÓZSEF biboros hercegprimás változatlanul az amerikai követségen van. További soráról megbízható hír nincsen.

A rendőri terror mellett a kormány másik eszköze, mellyel az Egyházat sakkbatartani igyekszik : a kongrua. Ennek megvonása, lényeges csökkentése súlyos válságba sodorná az Egyházat. A püspöki kar e miatt is ismételten tárgyalni volt kénytelen a kormánnyal. A püspöki kar e téren is nehéz helyzetben van, mert a kormány az anyagiak ellenében olyan szolgáltatást kíván, mely már elvi szempontokat surol. Viszont számolnia kell a papság érdekeivel s ezek megnyilvánulásával is. A hősök e téren is kevesen vannak s nem könnyü az eddigi papi existenciát a Szent Páli "sátorkészítéssel" felcserélni.-

K R Ó N I K Á S .

A K Ö N I G S T E I N I K O N G R E S S Z U S
M A G Y A R M E G B E S Z É L É S E I .

Königsteinban a Kirche in Not Kongresszus keretében valósította meg az idén az európai magyar papság találkozóját.

A paptestvérek igen szépen reagáltak P. Varga László S. J. a Magyar papi Egység vezetőjének hívó szavára, mert tíz országból 82 magyar pap jött össze. / Anglia, Ausztria, Belgium, Franciaország, Dánia, Hollandia, Luxemburg, Németország, Olaszország, Svájc / Ez az Európában Emigrációban élő magyar papság több mint felét teszi ki.

A Kirche in Not Kongresszuson 30 nemzet képviseltette magát több mint 700 résztvevővel. A legnagyobb csoportot a magyarok alkották, papok és világiak 122 létszámmal képviselték a magyarságot.

Dr. László István püspök ur, bár megjelenését kilátásba helyezte, más elfoglaltsága miatt nem vehetett részt a Kongresszuson. Képviselétével dr. Zágon József prelátus urat bizta meg.

A közös nemzetközi program mellett az egyes népcsoportok külön megbeszéléseket is tartottak. A magyar megbeszélések menete a következő volt:

Aug. 29 d. u. ismerkedés és program adás.

30 d. e. A megbeszélések országonként való előkészítése:

a/ papok gyűlése   b/ világiak gyűlése v. Farkas al-
dr. Zágon József   tábornagy ur vezetésével
prelátus ur elnök-
letével.

este: Csoportmegbeszélés, egyetemi lelkészek, sajtóügy.

31 d. u. Közös főmegbeszélés dr. Pfeifer Miklós prelátus ur vezetésével.

Szept. I. d. e. Megbeszélés: az otthoniak segítése: a/ könyvek,
b/ ruhacsomag, c/ orvosság.

A M E G B E S Z É L É S E K R É S Z L E T E I .

P A P I E G Y S É G .

P. Varga László S. J. röviden rámutatott az eszme oriási fontosságára és felelőségünkre.

a/ P. Öry Miklós S. J. ismertette mi történt eddig? Mi a jelenlegi helyzet? Mik a jövő feladatai?

Ausztriában, Németországban és Olaszországban megvan már a határozatokban lefektetett keret. Ki kellene még építeni a helyi vagy körzeti rekollekciós napokat.

A későbbi megbeszélésen felmerült a vándor spirituális kérdése, aki az őrhelyeiken egyedül álló lelkészeket felkeresné és a körzeti rekollekciókat vezetné.

b/ Dr. Zágon József prelátus ur rövid de igen jó helyzetjelentést adott:

1. az emigrációs magyar papság létszámáról és elhelyezkedéséről. Rámutatott a kiállító szükségletekre főleg a tengerentuli államokban. Felhívást intézett az önkéntes jelentkezésre.

2. az otthoni helyzet. A békepapok ügye, a helytállás, a nehézségek, a segítség módzatai.

3. P. Dénes Gergely terve: magyar papi oratorium megvalósítása.

4. A Szentatyához intézendő köszönő levél a jelenlevő papok aláírásával.

- c/ Dr Ádám György főlelkész rámutatott az emigrációs önállóság fontosságára. A menekültek ne csak kérjenek és másoktól várjanak segítséget, hanem maguk is igyekezzenek lassan eltartani lelkészeiket és fenntartani iskolát stb.
- d/ Magyar Papi Egység időszaki lap tartalmára vonatkozó javaslat:
1. Lelkiségi rovat.
  2. Papi tájékoztató. / Zágon prelátnak megígérte egy emigrációs papi Schematizmus kiadását.
  3. Legfontosabb római rendelkezések a menekültek ügyében.
  4. Helyzetjelentés: hazai és emigrációs hírek.
  5. Paptestvérek: papi dispoziciók, halálesetek otthon és külföldön.

H A T Á R O Z A T O K .

P A P I E G Y S É G .

Az 1957 königsteini kongresszuson résztvevő emigrációs magyar pap-ság papi és magyar felelőse tudatában elhatározta, hogy Magyar Papi Egység keretében kegyelmi és testvéri egységre lép.

Ezt a célkitűzést a következő módon kívánja megvalósítani:

1. A Papi Egység szellemét időszakonként megjelenő Magyar Papi Egység füzetben igyekszik ébrentartani.
2. A Papi Lelkiség ápolására:
  - a/ évenként papi lelkigyakorlatot rendez. Vagy külön az egyes országokban vagy közöset a königsteini kongresszus alkalmával.
  - b/ évenként egy közös országos és több tartományi rekolekciós napot tart lelkipásztori megbeszéléssel.
3. A Magyar Papi Egység szellemi vezetésére P. Varga László S. J. egyhangulag felkérte.
4. Az együvé tartozás kifejezésére a déli Angelushoz I Miatyánkot és I Üdvözlégyet csatolnak paptestvéreikért és a Magyar Papi Egységért.

=====

VILÁGI MUNKATÁRSÁK.

A Königsteinban megtartott világiak gyűlése az alábbi javaslatokat terjeszti lelkészeink elé:

1. Mindenek előtt mélyen átérezzük lelkészeink súlyos feladatait és tulterhelt munkájukat, ezért szükségesnek tartjuk, hogy a lelkészek a hívek létszáma, területük és az adódó feladatnak megfelelően 4-5 vagy több civil munkatársat vegyenek maguk mellé. Ezek pedagógiai és diplomáciai érzékkel bírjanak. A munkatársakat a központ tartsa nyilván, s ismerjék egymást, cseréljék ki tapasztalataikat, de ezt ne nevezzük sem AC-nek, sem egyházközösségnek, mert az új ifjuság nem tudja mi ez és egyenlőre idegenkednek a tamplontól és a papoktól.
2. A kiválasztott munkatársak megfelelő módon és formában közledjenek az ifjusághoz. Legyenek tanácsadók, rendezzenek kirándulásokat, szükség és kiváncsiom esetén szervezzenek ifjúsági munkás szervezeteket stb. Politika kizárandó!
3. Königsteinba lelkészeink munkatársaik közül 1-2 férfit hozzanak magukkal és központilag már előre rögzítsék le a königsteini megbeszélések programját és a munkatársak felkészül-

ten jöjjenek ide. Fontos, hogy ezek a megbeszélések lehetőleg közös nevezőre hozzák munkájukat és közös nagy célkitűzéseket rögzítsenek. Főcél az ifjúságot visszahozni a templomba.

4. A munkatársak önzetlen munkások, de munkájuk dologi kiadásait / utiköltség, ellátás, játékszer stb. /fedezni ill. biztosítani kell.

A világi gyűlés megbízásából: v. Farkas.

=====

I F J U S Á G .

I. Középiskola.

Dr. Grón Béla vázolta a középiskolás ifjúság helyzetét Ausztriában. hozzászólások: Mgr. Közi Horváth javasolta, hogy világnézeti nevelést adjunk. Sümeg Lothár OSB. rámutat arra, hogy ember vásárlás folyik. Felveti az eszmét, hogy az UNO- hoz kellene fordulni, hogy minden magyar középiskolás és egyetemi sta részére biztosítsa a továbbtanulást. Pfeifer prelat us állította össze a jelen számunkban közölt memorandumot.

2. Egyetemi ifjúság.

Tóth Béla innsbrucki egyet. lelkész röviden beszámol a KMDSZ, Kat. Magyar Diákszövetség célkitűzéséről és eddigi munkájáról és eredményeiről Innsbruckban.

Több hozzászóló ismertette a többi egyetemi központ munkáját. P. Cser Palkovits S. J. Bécsből a fiuk, Dr Török Jenő SP. a leányok helyzetét. Grazból P. Vongrey Félix O Cis. Münchenből Fábian Károly dr.. Hollandiából P. Radányi Rókus SJ. Svájcban P. Lékai Annyos O. Cis.

P. Német Béla SJ. megemlítette a magyar teológusok ügyét. Vajjon kapnak-e ezek is ösztöndíjat? Ez sokban tehermentesítené az amugy is sok gonddal küzdő otthoni püspököket.

3. Cserkészlet.

Dr. Fábian Károly müncheni egyet. lelkész kéri, hogy az emigrációs magyar cserkészlet keretében alakuljanak meg a fiu és a leány csapatok. Gyakorlati tanácsokat adott a szervezésre és a ruhabetételekre.

4. Leányifjúság.

Elhagyatott helyzetüket ismertette Wénisch Gabriella népleány főnöknő. Hangoztatta, hogy az emigráció legkiáltóbb követelménye megmenteni leányainkat.

A megvalósításról a máriacelli megbeszélésen volt szó, ahol a magyar szerzetesnők három kongregációja László püspök urral megvitatta az elhelyezés, foglalkoztatás és nevelés lehetőségeit.

5. Munkáskérdés.

Dr. Harangozó Ferenc szolott a Magyar Munkások Szövetségéről Svájcban.

Felvetődött az ifju munkások sok megoldatlan problémája. Majd minden gond az értelmiségiek felé irányul. A legtöbb pap is inkább az értelmiségiek felé áldoz időt, energiát. Pedig igen sokan vannak az ifjumunkások közzül még táborkban vagy protestáns intézetekben vagy a Rette das Kind intézményeiben.

6. Könyv és Sajtó az emigrációban.

Dr. Török Jenő SP. ezekről a következőkben számol be:

A magyar papság königsteini találkozásán jelentős lépés történt a külföldi magyar katolikus könyvkiadásnak - egyenlőre legalább európai viszonylatban való - koordinálása terén.

A múltban ugyanis előfordult, hogy különböző helyeken adtak ki azonos tárgyú könyveket, ami fölösleges költségpazarlást jelent. Továbbá egységes irányításhiányában kevésbé jelentős művek is kiadásra kerültek. Másrészt sok könyvhöz, folyóirathoz nehéz hozzájutni, mert sem az elárúsítás, sem a propaganda nem megfelelő - és sokszor a pasztorációs gondokkal amúgy is tulterhelt lelkészek vállain nyugodott. Mindez indokolta tette mind a könyvkiadás, mind a könyvterjesztés valamelyes egységesítését.

I. Könyvkiadás. Zágón József prelátus ur elnökletével bizottság alakult az egyes országok megbizottaiból. E bizottság tagjai az egyes főlelkészek: Belgium: dr. Déri Béla. Franciaország: dr. Szalay Jeromos. Svájc: dr. Pfeifer Miklós. Illetve Olaszországban: Békés Gellért, Angliában Kerényi György, a skandináv államokban Galambos István. Titkára a bécsi Österreichisches Seelsorge-Institut magyar referense dr. Török Jenő. Címe: Pastorale Ungarhilfe, Wien IV. Postamt 5I, Fach 30.. Vele a megbizottak időnkint közlik a könyvkiadás terén felmerült igényeket, terveket, s mindezt összesített jelentésben kapják vissza az összes megbizottak.

Mindjárt a megbeszélések során való tájékoztatás után kiderült, hogy több alapvató jelentőségű kiadvány van előkészületben. Iggy a legjelentősebb a római kiadása, Innsbruckban kinyomtatásra kerülő vásár és ünnepnap miaskönyv, ami már sajtó alatt van és fölöslegessé teszi a másutt felmerült ilyenirányu terveket. Ujra kinyomják a Bibliai történeteket. Brüsszelben Kisjokai Erzsébet regényét adta ki a Könyves Kálmán könyvkiadó. Ausztriában Banha Jellemrajzok és Tóth Tihamér Tiszta férfiusága jelent meg. Most készülnek hittankönyvek / dogmatika és erkölcstan/ és néhány rópirat / Van Isten, Van másvilág, Ez a házasság, stb./

2. A könyvek terjesztése tekintetében a papok tehermentesítése és a közvetlen hozzáférhetés érdekében könyvkereskedői hálózat megszervezése van folyamatban a magyar katolikus könyvszolgálat érdekében: minden országban legalább egy közismert könyvesboltban valamennyi jelentős kiadványunkat tárolni fogjuk és egységesen hirdetni. Erről később pontos jelentést közlünk.

3. A sajtót illetőleg is felkerült a közös, legalább Európában kéthetenként kiadandó egységes hetilap gondolata, melynek országok szerint lehetnének időnkint betétlapon helyi hirei is.

A kérdés egyenlőre ugy oldódott meg, hogy Belgium, Dánia, Németország közösen ad ki egy havilapot de külön fejléccel és helyi hirtelkkel.

=====

P A P I . L E L K I G Y A K O R L A T .

A kongresszus után P. Varga László SJ. vezetésével a magyar papság jórésze / 42/ háromnapos lelki gyakorlatot végzett.

Felejthetetlen élmény volt sok-sok év után egy héten keresztül ennyi magyar paptestvér együttése. A hazájától, népétől elszakított papi lélek most otthon érezte magát. Látta, hogy nem egyedül van problémáival. Sokan mondták nagy erő és vigasz így megvalósítva látni a testvéri összetartozás gondolatát!

++ ++++++

KÉT FONTOS KONGRESSZUSI HATÁROZAT A MENEKÜLT IFJUSÁG
TOVÁBB TANULÁSA ÜGYÉBEN .

I.

A VII. Kirche in Not Kongresszus határozata.

Ahol a kommunizmus uralkodik ott mindenkit, aki a kommunista gondolkozási és szellemi kényszernek nem veti magát alá kirekesztenek és kiirtanak. Még nagyobb mértékben áll ez a magasabb iskolákat végzettek-re és a szellemi elitre.

Sürgös kötelessége ezért a szabad nemzeteknek a Nyugatra menekült tehetségesebb fiataloknak tanulmányai folytatását lehetővé tenni. Ez jogos követelése a kommunizmus által elnyomott népeknek, de egyben a szabad világ érdeke is, mely nem lehet közömbös a menekült ifjúság szellemi elitjének nevelése iránt.

Ezerszámra menekültek a szabadságharc után a magyar fiatalok országainkba, közülük nagy számmal olyanok, akik sem nem akarnak sem nem képesek tovább tanulni. De mégis kétségbeejtően nagy a számuk azoknak akik pénzügyi vagy más nehézségek miatt nem tudnak tanulni és reményeikben csalatkozva az elégedetlenek és kettétört egzisztenciák számát növelik.

Mimagunk is bűnösök leszünk, ha ezek az ifjak a keresztény kultúra és egyben saját népük kulturája számára elvesznek. Az ifjúság élje be magát a vendéglátó ország szokásaiba: nyelvét, kulturáját sajátítsa el de saját népétől nem szabad elidegeníteni.

Ezért igen üdvözli a kongresszus a nemzeti iskolák alapítását de legalább is az anyanyelv továbbápolását. Ugyanez áll fent más nemzeti-ségű és nyelvű menekült ifjúság esetében is.

A kongresszus ajánlja ezen ügynek erkölcsi és pénzügyi vonalon való támogatását: melegen és sürgősen ajánlja a Kelet ifjúságáról való gondoskodást.

+++++++ ++++++++

2.

Az assisii katolikus menekültügyi kongresszus határozata.

Gawlina érsek, a lengyel menekültek főpásztorja, 1957 szeptember 24-én a következő prozódiciót terjesztette az Assisiben ülésező nemzetközi katolikus menekültügyi kongresszus elé, melyet a kongresszus szeptember 25-én határozatilag elfogadott:

" Megfontolva azt a tragikus helyzetet, melybe a menekültek kerültek, de főképp az az ifjúság, mely a vasfüggönyön túli vértanu országokból jutott Nyugatra, a kongresszus azt a nyomatékos felhívást intézi a befogadó országokhoz, hogy segítse a menekülteket sajjázos kulturális értékeik megőrzésében és ápolásában azáltal, hogy az ifjúságnak biztossítsa anyanyelvének művelését és tanulmányainak abban való folytatását, hogy ha hazakerül eredményesen védhessék meg keresztény és demokratikus értékeit.

=====

É V F O R D U L Ó J Á N .

Az ünnepi hét fő ünnepsége előtti nap, a Magna Domina Hungarorum napja. Pénteken, szeptember 13-án már mindenfelől érkeznek a magyar zarándokok. A papság egész délután gyóntat. Sajnos az idő mindig jobban komorodik és mire az esti órákban az 1500 főnyi tömeg a Bazilika előtt gyülekszik László püspök ur fogadására, erősen zuhog az eső. A polgármester és P. Béda üdvözlő szavai után az eső miatt a templomi szertartás megnyitását jelentik be. - Azonban a Szűz Anya nem hagyja cserben magyarjait, az eső hirtelen eláll és mégis megindul a körmenet.

Az előbb reménytelennek látszó sötét, őszi estében felcsillannak az apró magyar tüzek-- a sok-sok száz kis magyar gyertyaláng és Cell utcáin visszahagzik az ősi magyar máriás ének.

Impozáns, hatalmas menet. Százak és százak vannak itt, akik még egy évvel ezelőtt ot hon voltak. Kezükben remeg a kicsi gyertyaláng. Minden magyar két helyen van most: otthon és Cellben. Hiszszük, érezzük, hogy az otthoni reménytelen, vaksötét éjszakába belevilágítanak most a kicsi celli fények. Égnek ezek a gyertyák most itt a hősök, a vértanúk sirja fölött is és hirdetik, hogy örökre édesanya lesz az imádkozó magyarnak a celli Mária.

A körmenet végén Ugron Ferenc celli magyar lelkész mond imát, majd szentségi áldás és nyugovóra térnek az imádkozó magyarok.

Szept. 14-én a reggeli órákban várja Cell a magyarok második nagy csoportját. Közel 40 nagy autóbusszal jönnek még a Bécs és környékiek. A tegnap meggyóntak a 7-órás magyar misén áldoztak meg. Most a nagyszámu magyar papság a püspöki mise alatt gyóntatja és áldoztatja meg az ujak ezres tömegét. 10 órakor kezdi meg a püspök ur a főpapi misét, melyen a salzburgi dóm kórusa énekel. A mise alatt evangéliumkor a püspök ur német és magyar nyelven mond rövid beszédet. Mise végén P. Varga László SJ. mondja el nagyszerű beszédét. Mind könnyel telnek meg a szemek, mire fölhangzik a beszéd végén a nagy magyar imádság a Himnusz.

Délben a magyar papság a püspök urral közös ebéden vesz részt. Délután fél 3-kor magyar akadémia. P. Öry Miklós SJ. "Máriacell és magyarság" és Lakos Endre "Kereszténység és nemzetiség" előadása mellett az innsbrucki és kammeri gimnázium növendékei szavaltak. Az innsbrucki növendékek magyar táncbemutatójukkal soha nem látott sikert arattak.

Akadémia után litánia és Te Deum-mal véget ér a magyar ünnepség. A főünnepségeken azonban még itt vagyunk. Képviseljük a magyarságot. A nuncius, az osztrák püspökikar, a kormány tagjai, a diplomaták lassan megérkeznek az esti nagy körmenetre. Az eső szakad, de Cellben csak megindul a fényes körmenet. A sok nemzet képviselője közt felhangzik most is a Boldogasszony Anyánk, meglengeti a szél a magyar zászlókat és érzi mindenki, hogy e sokat szenvedett nép igazságát csak a népek édesanyjánál, a celli Máriánál érheti el, találhatja meg.

=====

gyakorlatok, meghívott szakelőadók konferenciái stb.

6./ Évenként egyszer országok közötti találkozót rendeznek. A legközelebbi európai találkozó színhelye RÓMA, 1958 husvét táján.

Ennek a találkozásnak sikeres lebonyolítása érdekében az egyetemi lelkészek január hó végén találkoznak MÜNCHEN-ben, később megadandó helyen és időben, mely találkozót Dr. LÁSZLÓ ISTVÁN püspök és ausztriai vizitátor szorgalmazta az európai magyar Főlelkészeknek INNSBRUCK-ban megtartott novemberi őszi konferenciáján. Továbbá a müncheni találkozáson kell kidolgozni munkatervüket és minden országban koordinálni az egyetemi lelkészek célkitűzéseit, egységes föllépését.

AUSZTRIA-ban INNSBRUCK-ban máris jól működik a KDMSZ, BÉCS-ben pedig most van kibontakozóban. Az 1957 nyári szemeszternek kerettémája volt : A magyar egyetemisták bekapcsolódása a nyugati eszmekörbe. Ilyen előadások hangzottak el : Az egyesült EUROPA problémája, Munka, társadalom, állam a keresztény világnézetben, Mi jelenti az eszmei nyugatot, kereszténység és kultúra, A magyar emigráció bekapcsolódásának problémái a nyugati eszmekörbe, Krisztus és az Egyház, A nyugati pszichológia fejlődése, Az Egyház és a szabadságharc, A magyar történelem nyugati szemmel, A modern nyugati gondolkodás a bölcsélet tükrében stb. A téli szemeszter KDMSZ kerettémája INNSBRUCK-ban pl. így hangzik : Tudomány és művészet keresztény szemmel.

Beszámolónk hangsúlyozzuk csak rövid vázlat. Befejezésül ne feledjük SZÉCHENYI mondását : "Döntő a kiművelt emberfők és lelki függetlenek számának szaporítása. A lelki függetlenek számának megsokszorosítása viszont vallásos önismeret következménye és tartósan vallási alap nélkül el sem képzelhető. A nagy magyar parlag csak így tűnik föl előtte " biborszínü távolban", de valljuk be őszintén, mi is csak így tudunk hinni benne tartósan !

TÓTH BÉLA Innsbruck.

Egyetem. Középiskola.

Többek kérésére közöljük az egyetemi lelkészek és a középiskolai vezetők vagy hittanárok névsorát és címét, hogy az ifjúság elhelyezése esetén tudják kihez fordulhassanak.

Egyetem.

Belgium: P. Muzslay István SJ. Leuven. Egenhoven. St. Jansberg.
Hollandia: P. Radányi Rókus SJ. Amsterdam Z. Hobbemakade 5I.
Franciaország: P. Rezek Román OSB. Paris 13. 3, rue Vergniand.
Németország: Fábán Károly dr. München 27. Lamintstrasse 16.
Svájc: Merle Tamás OP. Fribourg. Albertinum
Ausztria: Lakos Endre Wien IX. Türkenstrasse 8. I. II.
Graz: P. Vongrey Felix O. Cis. Rein bei Grattwein.
Innsbruck: Tóth Béla Claudiastrasse 24.

Középiskola.

=====

Innsbruck. Létszám: 324.

Nyolc osztály. Fiúk, leányok részére. A tanulók az iskolán kívül fekvő 8 konviktusban vannak elhelyezve. Dr. Gróh Bélához lehet fordulni az érdeklődőknek: Innsbruck. Richard Wagnerstr. 3. Mindszentyheim.

Iselsberg. Létszám: 206.

Nyolc osztály. Fiúk, leányok. Iskola és konviktus együtt. Hittanár: P. Nyers János szalézi. Post: Winklern. Kärnten.

Kammer am

Attersee. Létszám: 240

Csak fiúk. Felsőbb osztályok. Iskola és konviktus együtt. Igazgató: Sümeg Lothár OSB. Oberösterreich.

Wiesenhof: Létszám: 121.

Csak fiúk. Felső osztályok. Iskola és konviktus együtt. Hittanár Mikes Ferenc. Tirol.

Wien. Létszám: 70.

A karitás gondoskodik a növendékekről. Ezek osztrák iskolákban vendégtanulók. Caritas Wien IX. Währingergürtel 104.

Összesen: 961 tanuló.

Az ausztriai magyar iskolák közül jelenleg felvevőképes Kammer am Attersee és Iselsberg.

Az osztrák külkpviselési hatóságok beutazási vizumot magyar menekült részére általában nem adnak. Ha azonban a jelentkező igazolja, hogy vagy ő, vagy valamely jótekonysági szerv vagy cég garantálja a költségeket és az iskola igazolja a felvételt a beutazási vizumot megkapja.

Németországban magyar gimnázium: Bauschlott bei Pfontzheim
Igazgató: Galambos Irén OSB.

=====

Magyar kispapok Európában.
Bécs Pázmáneum: Környefalvi Ottó. Kurkó Alajos. Nákói István. Németh István.
Burgenlandi szeminárium: Hirschl József.
Freiburg i. Br. Spéder András.
Graz: Csizmás Mihály. Vay András.
Innsbruck. Canisianum. Babanits István. Deák István. Jordanits Zoltán.
 Kiss István. Tóth István.
Róma. Füzek Béla. Varga Pál.
Tournai Ferenc István.

A kimutatás nem teljes. Kiegészítést szívesen veszünk. A szerzetes növendékekről legközelebb adunk hirt.

+++++++ ++++++

H I R E K .

1. Magyar főlelkészek megbeszélése. 1957 november 19-én László püspök ur elnökletével Innsbruckban volt az európai magyar főlelkészek megbeszélése.
2. Püspöki látogatás. Innsbrucki tartózkodása alatt László püspök ur meglátogatta az itteni magyar intézetet.
3. Rekollekció. Az ausztriai magyar papok rekollekcióját 1958 március 12- re tervezzük később megjelölt helyen.
4. A lourdesi nagy jubileum alkalmával az oda esetleg eljutni tudó magyarok összejövetelének idejéül 1958 aug. 20 körüli időpont terve merült fel.

=====

+

Halottaink 1957 jul.I -től kezdődőleg.

Az emigrációban:

Koráni Elemér, pápai kam. 70 éves, Innsbruckban.
 Üрге Antal dr. v. teol. tanár. 53 éves, Londonban.
 Párdányi Emil dr. 50 éves. autóbaleset. Németország.
 Jurkovics Tamás. Svédország. Autóbaleset.

Magyarországon .

Eszergomi főegyházmegye:

Kurucz Mihály ny hittanár. 59 éves.
 Pastinszky József dr. 48 éves.
 Tille Gyula dr. ny. plebános, 74 éves.

Kalocsai főegyházmegye:

Garai Béla c. apát, volt bajai plebános. 69 éves.
 Lantos János esperesplebános, 50 éves.

Egri főegyházmegye:

Vaskó György c. esperesplebános 69 éves.
 Furman István ny. plebános. 78 éves.

Győri egyházmegye:

Bene Pál soproni kanonok, 90 éves
Csizmadia Pál ny. esperes plébános 83 éves
Feichtinger Mátyás c. apát 81 éves
Haller János győri plébános 63 éves
Ratzenböck Károly ny plébános 83 éves
Ragats János dr győri kanonok, 78 éves.

Hajdudorogi egyházmegye:

Pintér Andor esperes plébános 62 éves
P. Motrinecz Bertalan, 73 éves.

Csanádi /Szeged/ egyházmegye:

Becker Vendel c. apát, 80 éves.

Nagyvárad:

Fiedler István püspök. 87 éves.
Tóth Mihály plébános Szentetornya, 39 éves.

Székesfehérvár:

Szittyai Dénes
Nagy Ipoly plébános 75 éves.

Szombathelyi egyházmegye:

Gyöngyös Ferenc kanonok 66 éves.

Váci egyházmegye:

Csáki József ny. esp. pleb. 78 éves.
Oetter György kanonok 55 éves
Viz Elemér plébános. 70 éves.

Veszprémi egyházmegye:

Brand Béla 47 éves
kozma György tb. esp. 67 éves.

Erdélyi / gyulafehérvári/ egyházmegye:

Szalay Mátyás dr. 68 éves.

Szerzetesek:

Eberhardt Béla piarista 87 éves.
Hunya Dániel S. J. 57 éves.
Mayer Móríczi Adám cisztercita.
Forgács János dr piarista 75 éves
Vág József S.J. 43 éves.
Wohlmuth Ferenc József OSB. 84 éves.

R. I. P. !

+++++++ ++++++

csak fél kézzel harcolt ellene, másik kezével vezette a maga kiszámíthatatlan utjain. Felvették a szegedi szemináriumba.

SZEGED-en szeretettel teli otthonra talált. És a kereszt útja második még gyötrelmesebb szbakaszára. Hadd modja el a kezelő orvosa:

A klinikán 1954 márciusában jelentkezett bal könyökhajlatában diónyi nagyságú kerekded daganattal. Először műtetre gondoltunk. De a szövettani vizsgálat azt mutatta, hogy a daganat rosszindulatú. Szarkomáról van szó. Ezek után szóba került a kar amputálása. Mérlegelésére biztuk, beleegyeznek-e? Ő arra hivatkozva, hogy negyedéves teologus, s ha karját elveszti, nem lehet felszentelni, nem egyezett bele. Inkább a konzervatív kezelési módokat kérte. Röntgen besugárással kezeltük. A daganat visszafejlődött. Felszentelése után azonban rohamos növekedésbe kezdett. 1956 őszén ismét felvettük a klinikára. Tüdőáttételek miatt éjszakánként kínzó fulladás gyötörte. Egész testére besugárzást kapott. A könyökhajlat daganata csaknem csecsemőfej nagyságú volt s a sorozatos besugárzás miatt elhalt, gangreneszkált. Ez igen büzös volt. Hogy a kezelőszemélyzetet kimélje, a beteg maga kötözte és kezelte. November 19-én, miután főpásztortól engedélyt nyert, hogy félkarral is misézhet, amputáltuk a karját. Helyi érzéstelenítéssel elvégeztük a kar leválasztását.

Főpásztorának és a szeminárium vezetőinek dicsérete, hogy ezt a halálos küzdelmet segítették szeretettel. Mikor az amputálás után félkarral kikerült a klinikáról, a szeminárium betegszobájában kapott helyet. A kápolnában mutatta be fél karjával a szentmisét, amíg fel tudott kelni. Előljárók, kispapok el nem mulasztottak volna egyetlen ilyen misét sem: Megrendülve szemlélték a félkézzel felmutatott Ostyát és Kelyhet. Ez év május 1-én tudott utóljára misézni. Utána ágyának dönt.

Ekkor már mindenki előtt nyilvánvalóvá vált - mondja a szeminárium rektora - hogy itt elfogadott és elvállalt hősi áldozatról van szó. Egymásután látogattuk meg és kértük, hogy, hogy ha majd megtörténik a transitus, az átmenetele, imádkozzék értünk odafent.

Gyöngédségét utolsó pillanatig nem vesztette el. Mikor özvegy édesanyja, akinek egyetlen támasza lett volna, halála előtt eljött hozzá, eldugatta előle kikészített halotti ruháját.

Halála előtti napon meglátogatta lekliatyja és együtt átbeszélték élete értelmét. Azt, hogy ő felajánlotta életét és ISTEN elfogadta azt. Hogy ő hűséges volt az áldozatban. És, hogy ISTEN is hűséges volt az áldozatban, mert ha nehéz úton is vezette, de mindig oda irányította lépteit: KRISZTUS keresztje felé.

Május 11-én halt meg fulladás és szivgyengeség következtében. Halála előtt többször említette, hogy a magánosan szenvedő JÉZUS

szeretetéből utolsó perceit magányosan akarja átszenvedni. Ez a kívánsága is teljesült. Ápolóinak, a kispapoknak, akik szüntelenül mellett voltak és olyan szeretettel szolgáltak, ahogy csak tiszta szívi leviták tudják gondozni a reászorulókat, egy negyed óra elfoglaltságuk akadt. Ez alatt halt meg, szemét a feszületre szögezve.

SINKÓ FERENC.

- □ -

VASÁRNAPI LEVÉL- KULTURÉLET, havonta megjelenő vallásos irányu sokszorosított lap.

A V.L.-nek ELŐFIZETÉSIÁRA nincs, csakis önkéntes HOZZÁJÁRULÁSSAL tartja fenn magát.

Azon ujmenekülteknek, akik még a kezdet nehézségeivel küzdenek, valamint azon régieknek, akik betegek s munkaképtelenek szívesen küldjük tiszteletpéldányként, ha igénylik. Esetleges portókölttség hozzájárulásukat hálásan köszönjük. A V.L. kiadója bizzik abban, hogy a jó Isten a tehetősebb olvasóknak szívét megihletti bővebb HOZZÁJÁRULÁS eszközzésére.

A V.L. kiadásában több sokszorosított füzet és könyv jelent már meg. Ujabb kiadások előkészületben, melyeket a V.L. ben fogunk meghirdetni.

PAPI EGYSÉG a Vasárnapi Levél kiadásában. 5.-szám. 1957 december hó.
Eigentümer, Herausgeber, Drucker und für den Inhalt Verantwortlicher:
P. Dittrich Imre C.op. KLAGENFURT Auer v. Welsbachstrasse 15. Tel 28-29.
Kärnten-Austria-Europa-